

Bemærkninger til lovforslaget

Lovforslaget er i store træk identisk med L 146 og L 110 fremsat henholdsvis den 12. april 1977 og 25. november 1977 af Danmarks retsforbunds folketingsgruppe. Der henvises til Folketingstidende 1976-77, 2. samling, forhandlingerne sp. 1685 og 3850 samt tillæg A sp. 4211 og til Folketingstidende 1977-78, forhandlingerne sp. 2650 og 4000 samt tillæg A sp. 1729.

Siden da er nogle dengang meget integritetstruende regeringsplaner over for institutionen Danmarks radio tilsyneladende opgivet, men revision af radioloven er fortsat noget, regeringen og de største oppositionspartier syser med – med andre formål indblandet end værnet om Danmarks radios uafhængighed.

Alsidigheden

Som det vigtigste programpunkt er alsidighedskravet understreget i forslaget.

Radiatorvalget

Det mest markante nye i forslaget er det direkte lytter- og seervalg af radiatorådet.

Dette sker af praktiske grunde i forbindelse med licensindbetalingen – og lyttere, seere og de, der både er lyttere og seere, er her ligestillede. Hver licensbetaler har én stemme. For at mindske stemmespildrisiko er der dog overførelsesmulighed for stemmer fra en ikke valgt, idet den såkaldte »alternative« stemmeopgørelsesmetode anvendes.

Ønsket om at svække politikerstyringen er baggrunden for, at man foreslår, at folketingets medlemmer ikke er valgbar til radiatorådet på linje med Danmarks radios egne medarbejdere, der dog kan vælges som medarbejderrepræsentanter. Radiorådsmedlemmernes loyalitet bør så stærkt som muligt være rettet mod deres vælgere – lytterne og seerne – og ikke mod f. eks. folketingsgrupper, de selv er medlemmer af.

For at begrænse mulighederne for magtmisbrug begrænses radiatorådet's funktion ifølge forslaget til 2 år.

Under indtryk af, at ønskerne med hensyn til arbejdsformen kan være forskellige fra tid til anden, er kompetencen til at nedsætte udvalg og fastsætte forretningsorden fuldt ud lagt i hænderne på radiatorådet i modsætning til den nuværende situation, hvor ministeren for kulturelle anliggender har kompetencen hertil.

Rammerne for radiospredningsvirksomheden og finansieringen

Efter forslaget overlades det helt til radiatorådet at fastsætte rammerne for radiospredningsvirksomheden. I erkendelse af, at antallet af sendefrekvenser/-kanaler er begrænset, er der ikke i forslaget lagt op til et egentligt brud med institutionen Danmarks radios generelle radio- og tv-sendemonopol – men nok til sikring imod misbrug af dette monopol i retning af ensidighed og partipolitisk manipulation. Forslaget er fremfor noget et styrelseslovsforslag for Danmarks radio. Der er dog med bestemmelsen om mulighed for kontrahering åbnet for eventuel etablering af »alternative radio-/tv-produktioners« frembringelse – men på samme programforpligtelsesgrundlag. Den endelige kompetence desangående er helt lagt i hænderne på radiatorådet (evt. dog lytterne og seerne direkte, jfr. § 9).

Finansieringsformen fastholdes som licensbetaling. Skattefinansiering er urimelig. De, der ikke har tv og/eller radio, bør ikke tvinges til at betale for driften af Danmarks radio. Forslag herom synes i alt væsentligt blot at tjene det formål at skaffe staten/politikerne endnu større magt over monopolmediet – i direkte strid med intentionerne i dette forslag – eller at øge skattetrykket. Finansiering ved reklame i radio/tv indgår ikke i forslaget, men er naturligvis en mulighed, der kan drøftes uafhængigt af forslagets hovedsigte: at skaffe forbrugerindflydelse. Den afhængighed af særinteresser, der kan udspringe af en sådan finansiering, må imidlertid – sammen med virkningerne for afsætningsmønstret, distributionen og monopoliseringsgraden i erhvervslivet – overvejes nøje i sammenhæng med den modsat talende kendsgerning,